

บทที่ 1

ลักษณะทั่วไปของแองโกลอเมริกา

จุดประสงค์

เมื่อเรียนจบบทนี้แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความหมายของแองโกลอเมริกาและละตินอเมริกาได้
2. อธิบายทำเลที่ตั้งของแองโกลอเมริกาได้
3. ระบุชื่อในแผนที่เกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของแองโกลอเมริกาได้ถูกต้อง

ลักษณะทั่วไป

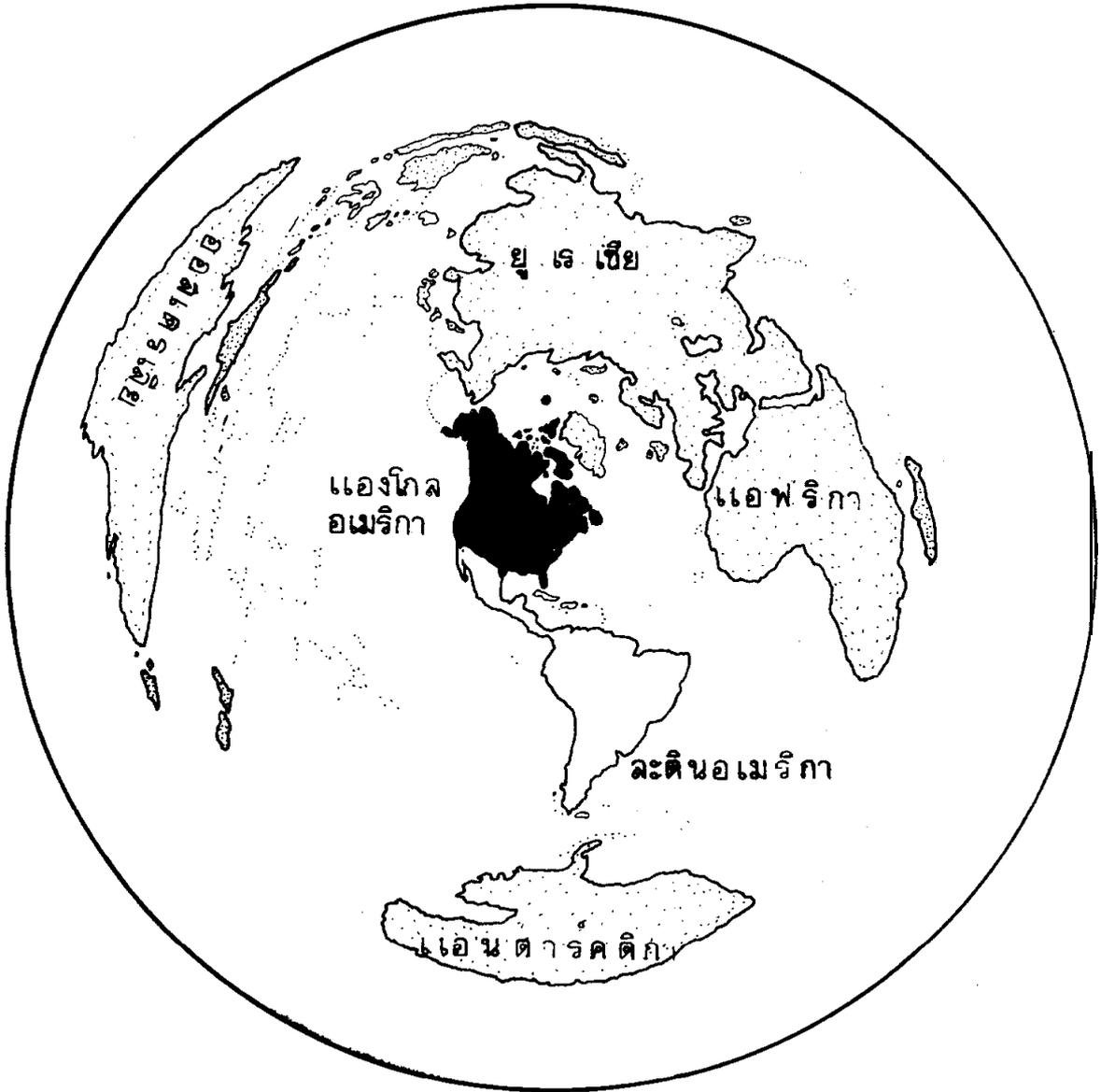
ทวีปอเมริกาเหนือเป็นทวีปใหญ่เป็นลำดับที่ 3 รองจากทวีปเอเชีย (17 ล้านตารางไมล์) และทวีปแอฟริกา (11.5 ล้านตารางไมล์) มีที่ตั้งอยู่ในซีกโลกเหนือระหว่างทวีปเอเชียและทวีปยุโรปมีอาณาเขตจดมหาสมุทรอาร์กติกทางตอนเหนือ จดมหาสมุทรแอตแลนติกทางตะวันออก จดทวีปอเมริกาใต้ทางใต้ และจดทะเลเบริงและมหาสมุทรแปซิฟิกทางตะวันตก มีท่าเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ระหว่างละติจูด $7^{\circ} 15'$ เหนือ ถึง $38^{\circ} 38'$ เหนือ และลองจิจูด $55^{\circ} 42'$ ตะวันตก ถึง $172^{\circ} 30'$ ตะวันออก มีเส้นละติจูดที่สำคัญลากผ่าน 2 เส้น คือ เส้นอาร์กติก เซอร์เคิล ($66\frac{1}{2}$ องศาเหนือ) และเส้นทรอปิกออฟแคปริคอร์น ($23\frac{1}{2}$ องศาเหนือ)

ทวีปอเมริกาเหนือมีรูปร่างคล้ายรูปสามเหลี่ยม ซึ่งมีส่วนฐานอยู่ทางตอนเหนือและส่วนยอดอยู่ทางตอนใต้ ทวีปนี้ประกอบด้วยดินแดนบนพื้นทวีป และหมู่เกาะสำคัญ เช่น หมู่เกาะอินดีสตะวันตก (West Indies) หมู่เกาะแคนาดา อาร์กติก (Canadian Arctic) หมู่เกาะอลิวเซียน (Aleutians) และหมู่เกาะฮาวาย (Hawaii) เป็นต้น

ทวีปนี้ ถ้ากล่าวถึงการแบ่งเขตทางการเมือง มีประเทศเอกราชหลายประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา เม็กซิโก ประเทศในกลุ่มอเมริกากลาง และหมู่เกาะอิสติส-ตะวันตก แต่ถ้ากล่าวถึงการจำแนกกลุ่มประเทศทางด้านวัฒนธรรมแล้ว จำแนกได้เพียง 2 กลุ่มใหญ่เท่านั้น คือ กลุ่มแองโกลอเมริกา (Anglo America) ประกอบด้วย ประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา เป็นกลุ่มที่สืบเชื้อสายและวัฒนธรรมมาจากชาวอังกฤษผู้อยู่ในยุโรปตะวันตก และกลุ่มละตินอเมริกา (Latin America) เป็นกลุ่มที่สืบเชื้อสายมาจากชาวสเปน และยุโรปใต้ ได้แก่ ประเทศเม็กซิโก ประเทศในกลุ่มอเมริกากลาง (กัวเตมาลา ฮอนดูรัส เอล ซัลวาดอร์ นิการากัว คอสตาริกา และปานามา) และประเทศในหมู่เกาะอินดีสตะวันตก (คิวบา ไฮติ โดมินิกัน จาเมกา บาร์เบโดส และเกรนาดา)

แองโกลอเมริกาเป็นดินแดนที่มีที่ตั้งอยู่ ส่วนใหญ่อยู่ในละติจูดกลาง และละติจูดสูง มีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย มีความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม มีบทบาทในองค์การ ทั้งใน ส่วนภูมิภาคและในโลกร มีคุณลักษณะและประเพณีประจำชาติที่เด่น ซึ่งเป็นสิ่งที่พลเมืองได้ ร่วมกันพัฒนาขึ้น จึงทำให้มีความแตกต่างไปจากชาติอื่น ๆ

ถ้ามองดูหยาบ ๆ บางทีเราอาจจะเปรียบแองโกลอเมริกาเสมือนเกาะใหญ่ ๆ เกาะหนึ่ง ได้ เพราะทิศทางตะวันตกจดมหาสมุทรแปซิฟิก ทางทิศเหนือจดมหาสมุทรอาร์กติก ยกเว้น บริเวณที่ไม่มีผู้คนอาศัยอยู่ซึ่งจะเป็นป่าสนและทุนดราที่กว้างใหญ่ ทางทิศตะวันออกและ

รูป 1.1 : ที่ตั้งของแองโกลอเมริกา

ตะวันออกเฉียงใต้จดมหาสมุทรแอตแลนติก ทางทิศใต้จดอ่าวเม็กซิโกอันกว้างใหญ่ ยกเว้นทางตะวันตกเฉียงใต้ที่มีอาณาเขตจดดินแดนอันแห่งแล้ง เป็นทะเลทรายของเม็กซิโกทางตอนเหนือ

แองโกลอเมริกา มีเนื้อที่ทั้งหมด 7,467,020 ตารางไมล์ ซึ่งเกือบเป็น 2 เท่าของพื้นที่ของทวีปยุโรป (3,997,929 ตารางไมล์) มีรูปร่างคล้ายรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ส่วนยาวที่สุดวัดได้ประมาณ 4,500 ไมล์ ส่วนกว้างที่สุดวัดได้ประมาณ 3,380 ไมล์

ดินแดนที่อยู่เหนือสุดของแองโกลอเมริกา คือ แหลมโคลัมเบีย (Columbia) บนเกาะเอลสเมียร์ (Ellesmere) ของแคนาดา ละติจูด $83^{\circ} 08'$ เหนือ

ดินแดนที่ยื่นไปเหนือสุดบนพื้นทวีปแองโกลอเมริกา คือ คาบสมุทรบูเธีย (Boothia) ของแคนาดา ละติจูด $70^{\circ} 30'$ เหนือ

ดินแดนที่ยื่นไปตะวันออกสุด คือ ชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรลาบราดอร์ (Labrador) ลองจิจูด $55^{\circ} 42'$ ตะวันตก

ดินแดนที่ยื่นไปทางตะวันตก คือ เกาะอัตตู (Attu) ในหมู่เกาะอลิวเซียน ลองจิจูด $172^{\circ} 30'$ ตะวันออก แต่ดินแดนที่ยื่นไปตะวันตกสุด คือ แหลมปรินซ์ ออฟ เวลส์ (Prince of Wales) ในรัฐอะแลสกา ลองจิจูด $168^{\circ} 05'$ ตะวันตก

ดินแดนที่ยื่นไปได้สุด คือ คาเล (Ka Lae) หรือแหลมใต้ของเกาะฮาวาย ละติจูด 18° เหนือ แต่ดินแดนที่ยื่นไปได้สุดของพื้นทวีป คือ ปลายคาบสมุทรฟลอริดา ละติจูดประมาณ 25° เหนือ

แองโกลอเมริกามีลักษณะเป็นดินแดนที่ติดต่อกันเป็นผืนกว้างใหญ่ (Compact land) ซึ่งรูปลักษณะของพื้นที่อำนวยความสะดวกให้มากทั้งในด้านการเมือง การเศรษฐกิจ และพัฒนาการต่าง ๆ เพราะก่อให้เกิดความแข็งแกร่งและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

แคนาดา มีเนื้อที่ 3,851,809 ตารางไมล์ พลเมือง (พ.ศ. 2534) 26.9 ล้านคน

สหรัฐอเมริกา มีเนื้อที่ 3,615,211 ตารางไมล์ พลเมือง (พ.ศ. 2534) 252.0 ล้านคน

แนวพรมแดนกันแคนาดาและสหรัฐอเมริกา คือ เส้นขนานที่ 49 องศาเหนือ และทะเลสาบใหญ่ (Great Lakes) ยกเว้นทะเลสาบมิชิแกน

สรุป

แองโกลอเมริกาประกอบด้วยประเทศแคนาดาและสหรัฐอเมริกา มีทำเลที่ตั้งอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือ ในระยะละติจูดกลาง และละติจูดสูง มีเส้นขนานที่สำคัญ คือ เส้นอาร์กติก เซอร์เคิล ลากผ่านดินแดนทางตอนเหนือของแคนาดา และสหรัฐอเมริกาในรัฐอะแลสกา แองโกลอเมริกาประกอบด้วยดินแดนบนพื้นทวีปและหมู่เกาะ หมู่เกาะสำคัญทางตอนเหนือ คือ หมู่เกาะอาร์กติก อยู่ในความปกครองของแคนาดา ส่วนทางตอนใต้คือหมู่เกาะฮาวายอยู่ในความปกครองของสหรัฐอเมริกา มีทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ สำหรับดินแดนบนพื้นทวีป ระหว่างละติจูด 25 องศาเหนือ ถึง 70 องศาเหนือ แองโกลอเมริกาทั้งหมดโดยนับหมู่เกาะแล้ว ประมาณละติจูด 18-83 องศาเหนือ ส่วนลองจิจูดสำหรับดินแดนบนพื้นทวีป ระหว่าง 55 องศาตะวันตกถึง 168 องศาตะวันตก

กิจกรรมเสนอแนะ

1. อ่านเนื้อความบทที่ 1 และเขียนสรุปใจความสำคัญตามหัวข้อ ดังนี้
ทำเลที่ตั้งของทวีปอเมริกาเหนือ
ทำเลที่ตั้งของแองโกลอเมริกา
2. ศึกษาแผนที่ทวีปอเมริกาเหนือจากสมุดแผนที่ (Atlas) ให้เข้าใจ

แบบฝึกหัด

1. ตอบคำถามต่อไปนี้
    - 1.1 อธิบายทำเลที่ตั้งของแองโกลอเมริกาเชิงภูมิศาสตร์
    - 1.2 อธิบายให้เห็นความแตกต่างของคำว่า “แองโกลอเมริกา” และ “ละตินอเมริกา”
  2. พิจารณาแผนที่โครงร่างของทวีปอเมริกาเหนือ แล้วระบุชื่อตามหมายเลข
    1. มหาสมุทร
    2. มหาสมุทร
    3. มหาสมุทร
    4. อ่าว
    5. ทะเล
    6. ทะเล
    7. อ่าว
    8. ประเทศ
    9. ช่องแคบ
    10. ชื่อพื้นที่นี้
-

